Szellem a fazékból - Macskajaj

2011 december 18. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

A mámor fonákja. A zákányos állapot (kiszáradt száj, lüktet? fej, háborgó gyomor), ami mindig beköszönt, ha áttivornyázunk egy éjszakát. És még csak nem is kell pocsolyarészegnek lenni, elég egy kis Unicum, bor, sör, kevert. "Mit?l vagyok mégis ilyen levert?"

Nyilván attól, hogy a holnap sosem jön el, csak a másnap. A katzenjammer. Amit azért

nevezünk így, mert Friedrich Schlögl osztrák író a XIX. század közepén undorítónak találta az eredeti német kifejezést: Kotzen-jammer (hiszen "kotzen" azt jelenti: rókázni), márpedig a piálásban kell lennie némi poézisnek is, ezért Hamvazószerda cím?m?vében a régi diákszlenget (Katzenjammer) használta. Rókavészb?l így lett macskajaj.

De hagyjuk az etimológiát! Minden szesztestvért minden átszlopált éjszaka után kizárólag egyetlen kérdés foglalkoztat: gyógyítható-e a másnaposság? A téma szakért?i, Cserna-Szabó András és Darida Benedek egész regényt (és rengeteg átvedelt éjszakát) szenteltek a kérdésnek, Jaj a legy?zötteknek, avagy süssünk-f?zzünk másnaposan címmel. Sorra veszik a nagy piásokat Szókratészt?l Hrabalig, Nagy Sándortól Hruscsovig, ám a biztos receptet ?k sem találják. Aki éjjel legény, nappal lepény. Ha valaki rendesen betintáz, nem segít rajta sem az ametisztamulett, sem a jéghideg zuhany. De még a citrombedörzsölés, a mértéktelen vízivás vagy a máriatövis sem. Rágcsálhat (zúgó fejjel) gyömbért vagy sz?l?cukrot, bekaphat (utólag) néhány PartySmart kapszulát, Mr. Alkohol nem ereszti.

Pedig népek és nagyivók számos csodareceptet legurítottak (másnapos) torkukon. Kínában lóagyvel?, Koreában égerfatea, a fáraóknál káposztalé volt divatban. A finnek a hering-vodka-szauna szentháromságára, a cári Oroszországban az uborkalére esküdtek. Amerikában közismert kijózanító kotyvalék a préripolip (nyers tojás, ketchup, bors, ecet, Worcestershire szósz); aki ezt túléli, nincs félnivalója. Nápolyban a forró feketekávéba facsart citromlé dívott, a párizsi bisztrókban (ahol a macskajajnak

egyébként "gueule de bois", azaz fafej a neve) ma is gyógyitalnak vélik a frissen ?rölt szerecsendióval, cukorral, tojással, citrommal, konyakkal kevert Pernod-t.

Igazi tanácsot persze a piálás (több literre hitelesített héroszaitól remélhetünk. A hírneves orvostudor, Pápai Páriz Ferenc már a XVII. század végén beveti a borbélymesterség teljes arzenálját, csak hogy kigyógyítsa az éjjeli "dobzódástól" való f?szédelgésb?l a hajnalig tartó tivornyáktól folyvást macskajajos Apafi Mihály fejedelmet. Szerepel a kúrában érvágás, purgálás, "prüszköltet? porok" szedése, majoránnás céklalé. De Pápai Páriz uram még a kemencéb?l kivett meleg kenyér hasra kötözését is er?sen javallja, persze aprón tört gyömbérrel vagy köménymaggal meghintve.

Se szeri, se száma a különféle trükköknek. Dante szerint a só józanít ki, James Joyce szerint a szódás tej. Újházy Edének a kovászos uborkalé volt titkos fegyvere. (Bár ?, óvatos duhaj lévén, már a borát is azzal itta.) Venedikt Jerofejev, a vörös mámor legnagyobb szakért?je (lásd Moszkva-Petuski cím? delíriumregényét) ránk hagyta a "Komszomolka könnye" elnevezés? koktélt: levendulakölni, vasf?, szovjet arcszesz, körömlakk, szájvíz, limonádé. Egy deci után az emlékezeted tiszta marad, ám józan eszedet elveszíted. A második deci után fordítva. Ha az egészet megiszod, megoldódik minden.

Persze a másnaposságot akkor kerülheted el legkönnyebben, ha részeg maradsz. "Sörre bor, mindenkor!" A ringlispílmódszer hívei szerint kijózanodni lehetetlen (továbbá értelmetlen is). Gyógyítsd tehát a kutyaharapást sz?rével. Ezt vallották az abszint szerelmesei (Verlaine és Rimbaud), a vodkát (azaz "orosz vizecskét") hörpöl? fiatal orosz írók (például Ilja Sztogoff), a maraschinót és kubai fehérrumot lime-mal összelötyköl? Hemingway. A szédülés és a "szüntelen zuhanás érzete" el?l gyógysörökhöz menekült a szenvedését Jézusnak felajánló Hajnóczy Péter és Weöres Sándor is (bizony, bizony!), de felesége megtalálta és kiöntötte a dugi piát. Vörösmarty Mihály, Ady Endre, Juhász Gyula módszereit - tisztesség ne essék - most ne emlegessük. A szeszre szesz régi hagyomány. Felvinczi György 1693-ban kiadott, tankönyvként is használt egészségügyi szabálygy?jteményében is ez áll: "Estvéli borital, ha fájtatja fejed, s rosszul vagyon attól mind az egész tested, ez légyen orvosság néked attól, higgyed: reggel ismét azzal áztassad a béled."

Így gondolta Rejt? Jen? is. A Gorcsev-koktél (konyak, rum, méreger?s fekete, citromlé, orosz pezsg?, továbbá szódabikarbóna, kapor, petrezselyem, angyalgyökér jéggel összerázva) a macskajajreceptek éteri kivonata. Egyik fele kijózanít, másik fele újfent bódulatba kerget. Bár Vanek úr szerint ez sem ér semmit. Az egyetlen hatásos koktél a Molotov-koktél.

A másnaposságot ugyanis (ahogy a téma szakért?je, Temesi Ferenc állítja) "valójában csak a halál gyógyítja". Esetleg a KGB-kémeknek gyártott csodaszer, az RU-21 kapszula. De annál még az ivás is jobb.

Reménytelen körforgás ez, ahogy Csukás István panaszolja Máj-dal cím? versében: "Kinyírom a májam, / a májam kinyír engem. / Egymást lessük félid?ben: / az állás döntetlen. / Én nyelem a mérget, / ? meg feldolgozza, / nem érdekli hülyeségem, / sem, hogy mi okozza. / Vagyunk zsák s a foltja, / már örökre ketten, / s együtt sóhajtjuk a végén: / tettem, amit tettem."

Vinkó József - hetivalasz.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD
A trianoni gyalázatról tabumentesen
„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló